

ZWIĄZEK MOSTOWCÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

POLISH SOCIETY OF BRIDGE ENGINEERS
Collective Member of
International Association for Bridge and Structural Engineering

BIULETYN INFORMACYJNY

Kwiecień-lipiec 2002 r., nr 2 (36)

Słowo przewodniczącego ZMRP

Szanowni i Droscy Koleżanki i Koleżki,

Ostatnie miesiące obfitowały w naszym środowisku w różne wydarzenia, o których informujemy w bieżącym numerze „Biuletynu”.

Od 17 do 19 kwietnia 2002 r. odbyła się IV konferencja „Estetyka mostów”, zorganizowana jak zwykle przez środowisko mostowców warszawskich i połączona tym razem z uroczystą sesją jubileuszową poświęconą 70-leciu Profesora *Henryka Czudka*, postaci powszechnie znanej, naukowca i inżyniera, projektanta i konsultanta wielu mostów w Polsce, także tych największych przez Wisłę. Informujemy o tym w zamieszczonym sprawozdaniu.

W dniach 28 i 29 maja 2002 roku wielu z nas uczestniczyło w seminarium „Budowa mostów metodą nasuwania podłużnego”, które zorganizowali mostowcy wrocławscy w celu uczczenia 80-lecia urodzin Profesora *Jana Kmity*. Sylwetkę Jubilata przypomniat jego uczeń i sukcesor, prof. *Jan Biliszczuk* w nr. 1/2002 naszego „Biuletynu”. W bieżącym numerze jest sprawozdanie z wymienionego seminarium i towarzyszącej mu uroczystości.

Oba jubileusze skłaniają do refleksji nad upływem czasu, ale jednocześnie pozwalają na pewien optymizm, bo okrągłe i zaawansowane rocznice wskazujące na wiek mogą też oznaczać dalszą aktywność na wielu polach życia zawodowego, jak to jest w przypadku obu Profesorów. *Ad multos annos* Panowie Jubilaci!

Radości miesza się ze smutkami, jak to normalnie bywa. Dnia 26 grudnia 2001 roku ubył z naszego grona śp. *Roman Zawada*, inżynier związany przez wiele lat z Łodzią, zasłużony w budowaniu mostów i cieszący się sympatią i szacunkiem. Jego pamięć czcimy specjalną notą. *Nam omnis marior!*

Zamieszczamy też najświeższe informacje techniczne. Tym razem dotyczą one pierwszych Eurokodów ustanowionych jako Normy Europejskie.

Informujemy również o niektórych działaniach podejmowanych przez nasz Związek Mostowców RP, a także o uroczystości z okazji 10-lecia Przedsiębiorstwa Robót Mostowych „Mosty-Łódź” SA.

Jak zawsze gorąco proszę Koleżanki i Kolegów o pomoc w redagowaniu „Biuletynu ZMRP” przez nadsyłanie informacji o podejmowanych inicjatywach w poszczególnych Oddziałach Związku lub sprawozdań z różnego rodzaju imprez mostowych, także tych koleżeńskich, które tak przecież ubarwiają nasze życie.

Niniejszy numer „Biuletynu” dotrze do rąk czytelników w okresie lata, który dla wielu jest czasem szczególnie wyjątkowej pracy, ale dla niektórych czasem krótkiego choćby urlopu. I jednym i drugim życzę udanych letnich miesięcy i wiele radości ze słońca! I jak najmniej kłopotów na budowie i w życiu!

Wieczór mostowy w Krynicy

Już dziś zapraszam Koleżanki i Kolegów na tradycyjny wieczór mostowy w ramach XLVIII Konferencji Naukowej Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz Komitetu Nauki PZITB. Wieczór rozpocznie się w czwartek 19 września 2002 roku o godz. 20.00 w Domu Wypoczynkowym „Panorama”. Przewidziane jest wręczenie medali i statuetek ZMRP oraz ciekawa prelekcja o mostach w malarstwie.

Wojciech Radomski

Seminarium

„Budowa mostów betonowych metodą nasuwania podłużnego”

Seminarium odbyło się 28-29 maja 2002 roku w Politechnice Wrocławskiej. Było ono dedykowane Profesorowi *Janowi Kmicie* w 80. rocznicę urodzin. W obradach i uroczystościach jubileuszowych udział wzięło prawie 200 uczestników. W materiałach seminarium, opracowanych pod redakcją prof. *J. Biliszczuka*, za-

mieszczono 13 zamówionych referatów. Tom wydało Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne.

Metoda nasuwania podłużnego do budowy mostów z betonu sprężonego została wdrożona przez prof. *Fritza Leonhardta* pod koniec lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku. Od tego czasu przy-

jej zastosowaniu wybudowano wiele obiektów mostowych w różnych częściach świata.

Jest to metoda szczególnie przydatna w budownictwie obiektów wielopręsłowych, realizowanych nad trudno dostępnym terenem, jak np. głębokie rzeki, doliny czy tereny miejskie i silnie zurbanizowane.

W Polsce metoda nasuwania podłużnego została po raz pierwszy zastosowana przy budowie mostu przez Solę w Oświęcimiu (1984 – 1987). Wdrożenie nastąpiło we współdziałaniu Katedry Budowy Mostów Politechniki Śląskiej, kierowanej wówczas przez prof. *Józefa Głombę*, i Kieleckiego Przedsiębiorstwa Robót Mostowych. Dalsze realizacje to: most Graniczny w Cieszynie, mosty w Świnnej Porębie, elementy mostu na Wiśle w Toruniu, wiadukty w Starachowicach i w Warszawie.

Obecnie w Polsce są wykonywane tą metodą dwa duże obiekty: estakada w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia i podobny obiekt na Trasie Siekierkowskiej (węzeł Czerniakowska) w Warszawie.

Można więc uznać, że metoda nasuwania podłużnego w zastosowaniu do mostów betonowych znalazła trwałe miejsce w polskim mostownictwie, a zebrane doświadczenia pozwalają na pewne uogólnienia i wytyczenie nowych kierunków.

Celem seminarium było podsumowanie dotychczasowego stanu wiedzy w zakresie projektowania i realizacji tego rodzaju konstrukcji w Polsce oraz wypracowanie ujednoczonych wytycznych projektowania.

Organizatorami seminarium były następujące jednostki: Instytut Inżynierii Lądowej Politechniki Wrocławskiej, Zarząd Dróg i Komunikacji we Wrocławiu, DROMEX SA, FREYSSINET Polska Sp. z o.o., Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej – Oddział Dolnośląski.

Pracami Komitetu Organizacyjnego kierowali: prof. dr hab. inż. *Jan Biliszczuk* (przewodniczący), mgr inż. *Andrzej Jankowski*, mgr inż. *Stefan Assanowicz*, mgr inż. *Krzysztof Berger* (zastępcy przewodniczącego), *Małgorzata Skowronek* (sekretariat seminarium).

Komitet Honorowy seminarium stanowili: mgr *Stanisław Huskowski* – prezydent Wrocławia, dr inż. *Tadeusz Suwara* – generalny dyrektor dróg publicznych, prof. dr hab. inż. *Andrzej Mulak* – rektor Politechniki Wrocławskiej, prof. dr hab. inż. *Andrzej M. Brandt* – przewodniczący KILiW PAN, prof. dr hab. inż. *Roman Ciesielski* – honorowy przewodniczący KILiW PAN, prof. dr hab. inż. *Kazimierz Flaga* – rektor Politechniki Krakowskiej, prof. dr hab. inż. *Józef Głomb*, prof. dr hab. inż. *Wojciech Radomski* – przewodniczący ZMRP, prof. dr hab. inż. *Andrzej Ryżyński*, dr hab. inż. *Ernest Kubica*, prof. PWr. – dziekan Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego Politechniki Wrocławskiej, prof. dr hab. inż. *Pavel Šniady*.

Obrazy seminarium, które otworzył *Jan Biliszczuk* przy udziale *A. Jankowskiego* i *S. Assanowicza*, przebiegały w trzech sesjach:

Sesja I Jubileuszowa. Prezydium: dr hab. inż. *Ernest Kubica*, prof. PWr., mgr inż. *Zygmunt Pater*. Sesja została poświęcona na uhonorowanie jubileuszu profesora Jana Kmity. Okolicznościową Laudację przedstawił profesor *Andrzej Ryżyński*. Następnie głos zabrali składając gratulacje i życzenia jubilatowi: prof. *Jerzy Zdanowski* prorektor Politechniki Wrocławskiej, prof. *Andrzej M. Brandt* przewodniczący KILiW PAN, prof. *Wojciech Radomski* przewodniczący ZMRP, prof. *Kazimierz Flaga* rektor Politechniki Krakowskiej, prof. *Kazimierz Furtak* dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej Politechniki Krakowskiej, prof. *Roman Ciesielski*, *Andrzej Jankowski* dyrektor ZDiK Wrocław, *Zygmunt Pater* prezes Przedsiębiorstwa Robót Mostowych „Mosty – Łódź” SA, doc. *Jubusz Ciesła* z IRDiM w Warszawie oraz prof. *Ernest Kubica* dziekan Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego Politechniki Wrocławskiej.

Sesję zakończyło podziękowanie Jubilata.

Sesja II. Metoda nasuwania podłużnego, dotychczasowe doświadczenia. Prezydium: prof. dr hab. inż. *Andrzej Ryżyński*, mgr inż. *Edward Marcinków*. Przedstawiono referaty:

– *Głomb J., Jendrzejek S., Radeziński A., Weseli J.*: Pierwsze w Polsce betonowe mosty nasuwane podłużnie – wdrożenie i rozwój metody budowy,

– *Berger K., Hildebrand M., Ferraton P.*: Uwarunkowania techniczne metody nasuwania podłużnego,

– *Cebo S., Migala J.*: Doświadczenie KPRM w budowie mostów betonowych metodą nasuwania podłużnego,

– *Kulawik A.*: Wiadukt drogowy w Ogródzkiej,

– *Wanecki P.*: Zbrojenie i sprężanie technologiczne w mostach nasuwanych podłużnie,

– *Brandt A. M.*: Dwa przykłady nasuwania mostów betonowych we Francji w 1958 roku,

– *Antoniak D., Kondorla P.*: Modelowanie konstrukcji z betonu sprężonego.

Sesja III. Projekt i budowa estakady w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia. Prezydium: prof. dr hab. inż. *Józef Głomb*, mgr inż. *Julian Kolosowski*. Przedstawiono referaty:

– *Sowański W., Olczak J.*: Konkurs na opracowanie projektu koncepcyjnego estakady nad torami kolejowymi w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu,

– *Biliszczuk J., Onysyk J., Węgrzyniak M., Prabucki P., Rudzki J., Szczepański J.*: Rozwiązania konstrukcyjne zastosowane w projekcie estakady w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia,

– *Machelski Cz., Sadowski K., Biliszczuk J.*: Wybrane zagadnienia obliczeniowe estakady w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia,

– *Turczyński A., Krupiński J., Hildebrand M., Zamara M., Biliszczuk J.*: Realizacja estakady w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia,

– *Sadowski K.*: Elementy oceny bezpieczeństwa w fazie nasuwania mostu z betonu sprężonego,

– *Pustelnik M.*: Wybrane wyniki badań rozkładów temperatur w betonowym dźwigarze skrzynkowym,

– *Helowicz A.*: Rozkład temperatury twardnienia betonu w masywnych elementach betonowych.

Obrazy zamknął i podsumował przewodniczący Komitetu Organizacyjnego.

W ramach seminarium odbyły się następujące imprezy towarzyszące:

– spotkanie z Jubilatami, zorganizowane przez JM Rektora Politechniki Wrocławskiej.

– nadanie imienia Profesora *Adama Cybulskiego* (1897–1997), zasłużonego profesora, specjalisty z zakresu mechaniki budowlanej, wychowawcy wielu pokoleń inżynierów, jednej z sal wykładowych Politechniki Wrocławskiej i odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej Profesorowi,

– dwie wystawy fotograficzne:

• Budowa estakady w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia (autor fotografii *K. Mazur*),

• Mosty Wrocławia w fotografii (autor *M. Szechiński*).

– zwiedzanie holownika NADBÓR w ramach promocji Otwartego Muzeum Techniki,

– wycieczka na budowę estakady w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia,

– spotkanie wieczorne uczestników seminarium.

Wydaje się, że seminarium spełniło założony cel. Prezentowane referaty zostały dobrze przyjęte przez uczestników, a dyskusja była merytoryczna i dotyczyła ważnych zagadnień związanych ze stosowaniem prezentowanej technologii.

Na podstawie przedstawionych referatów i głosów w dyskusji można stwierdzić, że:

• materiały seminaryjne w pełni odzwierciedlają stan obecny i perspektywy rozwoju przedmiotowej metody w Polsce;

• technologia budowy mostów betonowych metodą nasuwania podłużnego została opanowana przez polskie biura projektów i przedsiębiorstwa;

• zauważono niedostateczne uregulowania normowe niektórych zagadnień; dlatego jest konieczne opracowanie wytycznych umożliwiających ujednolicenie zasad projektowania, szczególnie w zakresie stanów montażowych tego rodzaju konstrukcji,

• jest to technologia szczególnie przydatna w budowie obiektów nad terenami micjiskimi, gdyż w niewielkim stopniu ogranicza swobodę wykorzystania przestrzeni pod obiektem w czasie budowy.

Jan Biliszczuk

IV krajowa konferencja „Estetyka mostów” i jubileusz Profesora Henryka Czudka

Konferencja odbyła się 17-19 kwietnia 2002 roku w Popowie nad Bugiem. Została zorganizowana, tak jak trzy poprzednie (I - w 1994 r.; por. „Drogownictwo”, nr 9/1994, II - w 1996 r. i III - w 1999 r.; por. „Inżynieria i Budownictwo” nr 10/1996 i nr 9/1999), przez Instytut Dróg i Mostów Politechniki Warszawskiej oraz Oddział Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej. W tym środowisku działa wielu uczniów i współpracowników zmarłego w 1974 r. Profesora Zbigniewa Waszutyńskiego, wybitnego uczonego, inżyniera i humanisty, którego tematyka konferencji byłaby szczególnie bliska. Dlatego konferencje, będące już spotkaniami cyklicznymi, mogą być uważane za swoistą kontynuację Jego dzieła.

W skład Komitetu Organizacyjnego oraz Komisji Wydawniczej konferencji wchodziło: prof. *Wojciech Radomski* (przewodniczący), inż. *Dariusz Stawiński* (wiceprzewodniczący), dr inż. *Janusz Rymasz* (wiceprzewodniczący), dr inż. *Thakaa Al-Khafaji* (sekretarz), dr inż. *Bogusław Obiegolka* (skarbnik), mgr inż. *Grażyna Borończyk-Płaska*, dr inż. *Grażyna Fagoda*, *Fláheta Makowska*, mgr inż. *Andrzej Radostewski*, *Larysa Sutek*, dr inż. *Andrzej Stańczyk*, dr inż. *Wojciech Trochymiak*, mgr inż. *Janusz Wiśniewski* i prof. *Henryk Zobel*.

Komitet Naukowy konferencji działał w następujących składzie profesorów: *Jan Biliszczuk*, *Andrzej Marek Brandt*, *Andrzej Buchner* (architekt), *Roman Ciesielski*, *Zbigniew Cytwiński*, *Henryk Czudek* (przewodniczący), *Kazimierz Flaga*, *Kazimierz Furak*, *Józef Głomb*, *Jan Kmita*, *Zbigniew Parandowski* (architekt), *Wojciech Radomski*, *Mieczysław Rybak*, *Andrzej Ryżyński*, *Witold Wołowicki* i *Henryk Zobel*.

W konferencji uczestniczyło blisko 180 osób, reprezentujących wyższe uczelnie techniczne, instytuty badawcze oraz biura projektów, przedsiębiorstwa wykonawcze i handlowe związane z mostownictwem, służby utrzymaniowe i jednostki administra-

Życzenia i gratulacje od Związku Mostowców RP składa Jubilarowi, prof. Henrykowi Czudkowi, przewodniczącemu ZMRP prof. *Wojciech Radomski*

cji drogowej z całego kraju. Na podkreślenie zasługuje stosunkowo duży udział architektów i urbanistów; stanowili oni około 10% uczestników, a 7 spośród 29 referatów zamieszczonych w księdze konferencyjnej zostało opracowanych przez przedstawicieli tego właśnie środowiska. Jeden referat został przygotowany przez autorów działających w USA, będących już stałymi uczestnikami konferencji, jeden - przez polsko-serbski zespół autorski oraz jeden - przez zespół polsko-szwedzki).

Podczas uroczystości otwarcia konferencji przemówienia wygłosili jej goście: senator Rzeczypospolitej Polskiej, *Jerzy Szczański* - wiceprzewodniczącym Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz *Włodzimierz Bilski* - reprezentujący Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad oraz jej dyrektora generalnego *Tadeusza Suwasę*. Głos zabrał też przewodniczący Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, prof. *Andrzej Marek Brandt*. W godzinach wieczornych, podczas uroczystego bankietu, przemawiali: podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury *Mieczysław Maszyński* oraz dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej prof. *Wojciech Zółtowski*, którzy nie mogli uczestniczyć w otwarciu konferencji.

Szczególnym akcentem tegorocznej konferencji była rozpoczynająca ją Sesja Jubileuszowa, poświęcona uczczeniu 70. rocznicy urodzin prof. dr. hab. inż. *Henryka Czudka*, jednego z najwybitniejszych polskich mostowców, mającego bardzo bogaty dorobek naukowy i inżynierski, projektanta lub współprojektanta, a także konsultanta wielu realizacji obiektów mostowych, w tym także przez Wisłę w Warszawie. Z tej okazji została wydana specjalna książeczka dokumentująca życie, działalność i osiągnięcia Jubilata. Wielu przedstawicieli świata akademickiego i technicznego z całego kraju, związanych przede wszystkim z mostownictwem, złożyło Profesorowi życzenia i listy gratulacyjne. Wzruszony Jubilat w swym bezpośrednim i bardzo osobistym przemówieniu podziękował wszystkim tym, którzy kierowali jego drogą życiową i zawodową oraz tym, którzy dali dowód swej życzliwej pamięci, uczestnicząc w zorganizowanej na jego cześć uroczystości.

Otwarcie konferencji Sesja Jubileuszowa. Od lewej: wiceprzewodniczący Komitetu Organizacyjnego inż. *Dariusz Stawiński*, przewodniczący Komitetu Organizacyjnego prof. *Wojciech Radomski*, przewodniczący Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN prof. *Andrzej M. Brandt*, wiceprzewodniczący Komitetu Organizacyjnego dr inż. *Janusz Rymasz*, Jubilat prof. *Henryk Czudek*

Na sali obrad

Dwudniowe obrady konferencji odbyły się w pięciu sesjach, podczas których wygłoszono 25 referatów spośród 29 umieszczonych w księdze konferencyjnej (4 referaty nie mogły być zaprezentowane z przyczyn losowych) oraz przeprowadzono dyskusję.

Sesja I, której przewodniczyli prof. Roman Ciesielski oraz prezes firmy „Dromex” Dariusz Słowicki, była poświęcona zagadnieniom ogólnym. Zaprezentowano na niej 5 referatów, w których poruszono aspekty etyczne (Zbigniew Cywiński) i historyczne estetyki mostów (Grażyna Łagoda oraz Mieczysław Rybak), przedstawiono zasady kształtowania form mostów (Józef Głomb) oraz omówiono rolę konkursów jako czynnika stymulującego rozwój mostownictwa (Jan Biliszczuk).

Obradom sesji II przewodniczyli: prof. Zbigniew Parandowski oraz przewodniczący Oddziału Warszawskiego Związku Mostowców RP dr inż. Janusz Rymssa. Sesja ta dotyczyła obiektów

zabytkowych. Wygłoszono podczas niej 5 referatów, w których przedstawiono problematykę architektury mostów w wykładach na Politechnice Lwowskiej na przełomie wieków XIX i XX (Roman Ciesielski), ochronę historycznego krajobrazu w przebudowie jednej z ulic Wrocławia (Jerzy Onysyk i Jacek Szczepański), sprawdzenie statycznego i dynamicznego zachowania wielkich mostów kamiennych przez Prut (Roman Ciesielski i Joanna Dulińska), detale architektoniczne starych mostów wrocławskich (Czesław Machelski i Mariusz Szechiński) oraz wizerunki mostów na znaczkach pocztowych (Roman Ciesielski).

Tematyka sesji III, prowadzonej przez prof. Kazimierza Flaga i prezesa warszawskiego „Transprojektu” mgr inż. Marka Mistewicza, dotyczyła kształtowania przepraw mostowych. Wygłoszono podczas niej 6 referatów, w których przedstawiono problematykę ochrony krajobrazowej i oceny oddziaływań na środowisko Trasy Kwiatkowskiego w Gdyni (dr inż. arch. Aleksandra Sas-Bojarska), aspekty krajobrazowe przepraw mostowych w Warszawie (Janusz Skalski), dynamikę percepcji obiektów drogowych przez kierowców (Lidia Zakowska), rolę kładek dla pieszych w promocji otaczającego je terenu (Jan Biliszczuk, Czesław Machelski, Jerzy Onysyk, Mieczysław Węgrzyniak i Przemysław Prabucki), aspekty architektoniczne i estetyczne ukształtowania nowego mostu przez Wisłę w Płocku (Nikola Hajdin, Bratislav Sitpanić, Józef Kravczyk i Wojciech Trochymiak) oraz odbiór estetyczny wiaduktów nad autostradami w opinii społecznej (Grażyna Łagoda i Wojciech Radomski). W ramach tej sesji prelekcję na temat „Mosty w malarstwie” przedstawili inżynierowie mostowcy: Jadwiga Wrzesińska i Andrzej Marecki. Opracowali oni swe wystąpienie także w formie oddzielnej, starannie wydanej broszurki, która była dołączona do materiałów konferencyjnych.

Sesja IV, kierowana przez prof. Zbigniewa Cywińskiego i prezesa firmy „Mosty – Łódź” SA Zygmunta Patera, była zatytułowana: „Projektowanie i budowa mostów i ich otoczenia”. Wygłoszono na niej 5 referatów, których tematyka dotyczyła problema-

Uczestnicy konferencji

tyki współpracy projektantów mostów z przedstawicielami społeczności lokalnych (Tomass P. Piotrowski i J. Jędruszek, USA), roli estetyki w wyborze wariantu mostu przez San w Radymnie (Tomass Szawowski i Krzysztof Zółtowski), estetyki obiektów mostowych z blach falistych (Jan Vaststad, Leszek Janusz i Barbara Bednarek), aspektów estetycznych mostów sprężonych cięganiami o dużych mimośrodkach (Wojciech Trachymiak) oraz kładek z pomostami podwieszonymi (Krzysztof Zółtowski).

Sesja V, której przewodniczyli prof. Józef Glomb i Prezes Kieleckiego Przedsiębiorstwa Robót Mostowych Julian Katosowski, była poświęcona estetycznym aspektom rekonstrukcji, modernizacji i detali mostów. Sesję rozpoczął krótki pokaz impresji fotograficznych Bernadety Szczepańskiej z budowy mostu podwieszonoego w Gdańsku, po czym wygłoszono 4 referaty. Dotyczyły one roli estetyki w modernizacji obiektów mostowych (Gracyna i Marek Łagodowie), wpływu detali i ornamentyki na indywidualizację rozwiązań obiektów mostowych (Beata Makowska), przebudowy halustrad starych mostów (Janusz Hutowaty) oraz zagadnień estetycznych na przykładach remontu mostów na Lubelszczyźnie (Wiesław Pomykala i Joanna Osiek).

Integralną część każdej z sesji stanowiła dyskusja nad wygłoszonymi referatami. Była ona wyjątkowo ożywiona, co świadczy o dużym zainteresowaniu uczestników przedmiotem obrad.

Jak wynika z przytoczonej tematyki wystąpień, dążeniem Komitetu Naukowego konferencji nie było ukierunkowanie jej na jakiś wybrany problem główny (jak w przypadku II konferencji o tematyce skupionej na obiektach autostradowych). Chodziło raczej o to, aby świadoma dowolność wyboru zagadnień przez autorów referatów oddawała rzeczywistą rolę przypisywaną estetyce w praktyce projektowania i realizowania obiektów mostowych. Nadesłane referaty można było jednak stosunkowo łatwo podzielić na grupy tematyczne, odpowiadające tytułom pięciu sesji konferencyjnych.

W stosunkowo krótkiej nocy informacyjnej nie ma miejsca na bardziej dokładne przedstawienie referatów. Zachęcam jednak do zapoznania się z ich tekstami w księdze konferencyjnej, dostępnej w różnych bibliotekach. Można ją jeszcze zakupić w Instytucie Dróg i Mostów Politechniki Warszawskiej.

Konferencję zwińczyła dyskusja generalna prowadzona przez prof. Romana Ciesielskiego i prof. Zbigniewa Porandowskiego. Poruszono w niej wiele bardzo ważnych zagadnień dotyczących roli estetyki w mostownictwie. Jednym z najbardziej istotnych była zainspirowana wystąpieniem dr inż. Janusza Rymczy sprawa kosztów

ostatnich realizacji mostowych w Polsce, które – w kilku przynajmniej przypadkach – są szczególnie wysokie. Dążenie do oryginalności za wszelką cenę nie zawsze prowadzi do rozwiązań wzbudzających pozytywne odczucia estetyczne, a niemal zawsze powoduje wyraźne zwiększenie kosztów. Estetyka mostów jeszcze raz okazała się problemem wieloaspektowym, mającym swe odniesienia społeczne i ekonomiczne, a nie tylko czysto techniczne.

Konferencja nie mogłaby się odbyć, gdyby nie pomoc jej sponsorów, w łącznej liczbie 23. Wszyscy oni są wymienieni w księdze konferencyjnej i zastępują na głęboką wdzięczność organizatorów konferencji i jej uczestników.

Na szczególne podziękowania zasługuje firma „Dromex” SA, reprezentowana w Komitecie Organizacyjnym i Komisji Wydawniczej przez prezesa Dariusza Słowickiego i dyrektora Andrzeja Radziszewskiego oraz Elżbietę Mahorowską i Larysę Salek. Dzięki tej firmie księga z referatami mogła ukazać się w formie odpowiedniej do tematyki konferencji („Dromex” uczynił to już po raz czwarty).

Oddzielne podziękowanie trzeba też złożyć firmie „Mostostal Warszawa” SA – głównemu sponsorowi księżeczki wydanej w związku z jubileuszem prof. Henryka Cudka.

Kilkanaście firm miało stanowiska wystawiennicze, w których prezentowało swe osiągnięcia. Duża liczba odwiedzających te stanowiska świadczyła o żywym zainteresowaniu uczestników konferencji działalnością tych firm.

Miłym wydarzeniem dla uczestników konferencji był entuzjastycznie przyjęty koncert znanego kwartetu smyczkowego MozArt – świetnych instrumentalistów i zarazem ludzi o dużym poczuciu humoru w dobrym stylu.

Atrakcją konferencji była też wystawa znaczków pocztowych z wizerunkami mostów, będąca częścią kolekcji prof. Romana Ciesielskiego.

Podziękowania i wyrazy uznania wielu uczestników konferencji skierowane do organizatorów świadczą, że była ona udana i że jest potrzebna. Podkreślano też jej życzliwą atmosferę. Słowa te to największa nagroda za poniesione trudy przy przygotowaniu tego jedynego, jak dotychczas, forum wymiany myśli między mostowcami, architektami oraz przedstawicielami świata humanistyki i życia gospodarczego. Spotkania te dobrze służą rozwojowi mostownictwa w Polsce.

Dlatego już dziś serdecznie zapraszam na V krajową konferencję „Estetyka mostów”, która jest planowana na kwiecień 2005 r.

Wojciech Rudomski

Pierwsze Eurokody ustanowione jako Normy Europejskie

Prace nad europejskimi normami projektowania budowli, tzw. Eurokodami, zostały rozpoczęte jeszcze w latach siedemdziesiątych. W 1975 roku Komisja Wspólnoty Europejskiej postanowiła uruchomić działania w dziedzinie budownictwa, których celem miało być usunięcie barier technicznych utrudniających wymianę oraz harmonizacja przepisów.

Po upływie ponad ćwierć wieku intensywnych prac i długich dyskusji dwa pierwsze Eurokody zostały w kwietniu 2002 r. wprowadzone jako normy europejskie. Są to:

EN 1990:2002 Eurokod Podstawy projektowania konstrukcji (zastępuje ENV 1991-1:1994),

EN 1991-1-1:2002 Eurokod 1: Oddziaływania na konstrukcje – Część 1-1: Oddziaływania ogólne – Ciężary objętościowe, ciężar własny, obciążenia zewnętrzne na budyńki (zastępuje ENV 1991-2-1:1995).

Normy te określają ogólne zasady stosowania pozostałych Eurokodów dotyczących różnych rodzajów tworzyw i konstrukcji. Zawierają one zbiór definicji terminów i symboli, stanowiących specyficzny wspólny „język” Eurokodów.

Zgodnie z przepisami CFN kraje członkowskie (Polska jest na razie krajem stowarzyszonym) są zobowiązane w terminie do października 2002 r. nadać obu normom status norm krajowych bez wprowadzania jakichkolwiek zmian, natomiast do marca 2010 r. powinny być wycofane wszystkie normy i dokumenty sprzeczne z tymi normami.

Ustanowienie pierwszych Eurokodów oznacza rozpoczęcie „nowej ery” ich praktycznego stosowania. Przygotowania do tego trwają od dawna. W Polsce wydano już wiele norm zharmonizowanych z Eurokodami lub „przejściowych”. Jednak do powszechnego wprowadzenia będzie konieczne jeszcze opracowanie polskich wersji norm EN oraz tzw. załączników krajowych, zmiany wielu istniejących norm, a przede wszystkim nauczenia się trochę innego sposobu myślenia. Wymaga to szkolenia wszystkich zainteresowanych, począwszy od nauczycieli akademickich i studentów aż do inżynierów projektantów.

BAK

Certyfikaty kwalifikacyjne ZMRP

Lp	Imię i Nazwisko	Oddział	Zakres	Nr	Lp	Imię i Nazwisko	Oddział	Zakres	Nr
104	inż. Mirosław SKWARCOW	GD	wyk.	104/2001	162	mgr inż. Jerzy Stanisław BĄK	WA	proj.	162/2002
105	inż. Brunon STENCEL	GD	wyk.	105/2001	163	mgr inż. Krzysztof Andrzej GIJ	WA	proj.	163/2002
112	mgr inż. Krzysztof GADOMSKI	GS	proj./wyk.	112/2002	164	mgr inż. Mirosław Piotr WYRZYKOWSKI	WA	proj.	164/2002
144	inż. Wiesław NIEŁACNY	WP	wyk.	144/2002	165	mgr inż. Cezary OLLEKSIĄK	WA	proj.	165/2002
146	mgr inż. Tomasz KUSZNIEREWICZ	GD	wyk.	146/2002	166	mgr inż. Jerzy KOWAŁSKI	WP	wyk.	166/2002
147	mgr inż. Bogdan WALAS	GS	wyk.	147/2002	167	mgr inż. Dariusz ATEŃSKI	WA	wyk.	167/2002
148	mgr inż. Maciej RYBAK	GS	wyk.	148/2002	168	dr inż. Józef RABIEGA	DS	proj./wyk.	168/2002
149	inż. Marta MARGOI-KIFRUŻAJSKA	RI	proj./wyk.	149/2002	169	mgr inż. Marek CZERWIŁEK	WA	wyk.	169/2002
150	mgr inż. Jan SKAWIŃSKI	SW	proj./wyk.	150/2002	170	mgr inż. Bryk MIŁOŚZ	GS	wyk.	170/2002
151	techn. Michał BOROŃSKI	RL	wyk.	151/2002	171	mgr inż. Bogusław LIPIŃSKI	GS	wyk.	171/2002
152	techn. Stanisław MAZUREK	RI	wyk.	152/2002	172	mgr inż. Włodzisław GŁÓWCZAK	MA	proj./wyk.	172/2002
153	techn. Jan DĄBROWSKI	SW	wyk.	153/2002	173	mgr inż. Jacek GŁODEK	GS	proj.	173/2002
154	mgr inż. Lucyna JUMAS	GD	proj.	154/2002	174	mgr inż. Dariusz SZYMAŃEK	GS	proj./wyk.	174/2002
155	mgr inż. Andrzej MIESZCZUK	GD	proj./wyk.	155/2002	175	mgr inż. Jacek BORTNOWSKI	WA	proj./wyk.	175/2002
156	mgr inż. Krzysztof RENDZIONEK	GD	proj./wyk.	156/2002	176	mgr inż. Jerzy KASPERUK	RI	proj./wyk.	176/2002
157	mgr inż. Zbigniew TUBIS	GD	proj.	157/2002	177	techn. Marek NOSOWSKI	SW	wyk.	177/2002
158	mgr inż. Bogusław PILIŃSKI	MA	proj./wyk.	158/2002	178	inż. Bogdan NÓGAŚ	SW	wyk.	178/2002
159	mgr inż. Włodzisław BIELSKI	WA	wyk.	159/2002	179	mgr inż. Zdzisław PURTA	WA	wyk.	179/2002
160	mgr inż. Andrzej MIKLIN	ED	proj./wyk.	160/2002	180	inż. Andrzej LENTAK	RI	proj./wyk.	180/2002
161	mgr inż. Wojciech Władysław SŁEACH	WA	proj./wyk.	161/2002					

Powołanie Oddziału Warmińsko-Mazurskiego ZMRP

Zarząd Związku Mostowców RP uchwałą nr 1/2002 z 10 czerwca 2002 roku powołał Oddział Warmińsko-Mazurski z siedzibą w Olsztynie. Do zorganizowania pracy Oddziału i zwołania zebrania wyborczego został upoważniony członek Zarządu ZMRP kol. *Jerzy Ramus*. Informacje: tel. (0-22) 811-69-51 lub 0-601 642-548; fax (0-22) 811-69-61.

Wspomnienie o kol. Romanie Zawadzie

26 grudnia 2001 roku zmarł inż. *Roman Zawada* – powszechnie szanowany nestor mostowców łódzkich. Urodził się 6 stycznia 1929 roku w Warszawie. Pracę zawodową jako absolwent Wydziału Inżynierii Łódzkiej Politechniki Warszawskiej rozpoczął 16 lipca 1952 r. w Płockim Przedsiębiorstwie Robót Mostowych, w Kierownictwie Robót w Tczewie. W mostownictwie przepracował 42 lata, zajmując odpowiedzialne stanowiska: kierownika budowy, kierownika zespołu budów, głównego specjalisty ds. produkcji,

zastępcy dyrektora ds. technicznych. Od roku 1967 był związany z miastem Łódź i regionem łódzkim. Pod jego bezpośrednim kierownictwem powstało wiele ważnych dla miasta inwestycji, z których najważniejsze to: przejście tunelowe przy ul. Pabianickiej, wiadukty w ciągu ul. Kopcińskiego, wiadukty kolejowe i drogowe węzła drogowego w rejonie Retkini, wiadukty przy ul. ul. Obywatelskiej, Brzezińskiej, Przybyszewskiego.

Inżynier *Roman Zawada* był współorganizatorem powstałego w 1974 roku Oddziału Płockiego Przedsiębiorstwa Robót Mostowych w Łodzi, a w roku 1991 współorganizował samodzielne Przedsiębiorstwo Robót Mostowych „Mosty – Łódź”.

Po sprywatyzowaniu przedsiębiorstwa 15 maja 1992 roku kontynuował pracę w spółce jako główny specjalista ds. produkcji. Od 20 lipca 1994 roku przebywał na emeryturze. Przez kilka kadencji sprawował funkcję sekretarza Rady Nadzorczej PRM „Mosty – Łódź” SA.

Przez cały czas swej aktywności zawodowej inż. *Roman Zawada* wykazywał wielką troskę i włożył wiele wysiłku w tworzenie nowych wartości w budow-

nictwie mostowym, wychowanie młodej kadry mostowców, pracę na rzecz społeczeństwa, a przede wszystkim na rzecz przedsiębiorstwa „Mosty-Łódź”, które współtworzył i któremu poświęcił bez reszty swoją wielką wiedzę i doświadczenie. Za zasługi dla kraju otrzymał wiele odznaczeń państwowych, regionalnych, branżowych, jak Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi, honorowe odznaki za zasługi dla województwa i miasta Łodzi oraz dla województwa piotrkowskiego, srebrną Odznakę „Za zasługi dla obronności kraju”, odznakę „Racjonalizator produkcji”, złotą i srebrną honorowe odznaki SIT-Kom. Odszedł wielki inżynier mostowiec, zaliczany do grona wybitnych przedstawicieli tego trudnego zawodu, skromny człowiek, niezawodny kolega i pracownik. Wszystkim, którzy z Nim współpracowali, pozostaną w pamięci jego ciepłe, pełne życzliwości słowa, którym zwracał się do nas ucząc sztuki inżynierskiej oraz poszanowania nadrzędnych wartości. I taki pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

Danuta Racina

Estetyczne powłoki ochronne – niezbędny element trwałości mostów

Institut Badawczy Dróg i Mostów – Filia Wrocław, w ramach cyklu warsztatów na temat nowoczesnych materiałów i technologii, zorganizował 20 czerwca 2002 r. w Żmigrodzie, wspólnie z firmą MC-Bauchemie Sp. z o. o., warsztaty na temat „Estetyczne powłoki ochronne – niezbędny element trwałości mostów”.

Celem warsztatów było poinformowanie uczestników o dostępnych powłokach ochronnych do stosowania w inżynierii komunikacyjnej, a w szczególności w budownictwie mostowym. Powłoki te, oprócz wymagań technologicznych i technicznych, powinny spełniać wymagania estetyczne.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Zarządów Dróg Wojewódzkich i Powiatowych, „Transprojektów”, biur inżynierskich, firm wykonawczych i projektowych oraz inne zainteresowane osoby (ogółem 113 osób).

Warsztaty otworzył dr inż. Adam Wysokożski – kierownik Filii Wrocław Instytutu Badawczego Dróg i Mostów. W swym wystąpieniu omówił problemy rozwoju sieci komunikacyjnej na te-

renie Polski. W tej części spotkania mgr inż. *Darosław Demski* i mgr inż. *Andrzej Kowalczyk* z firmy MC-Bauchemie dokonali przeglądu mostowych powłok ochronnych oraz sposobów ich zastosowania i utrzymania. Następnie mgr inż. *Agnieszka Żurawicka* z IBDiM Filii Wrocław omówiła opracowywany na zlecenie GDDP projekt „Katalogu zabezpieczeń powierzchniowych”. Po tym referacie mgr inż. *Andrzej Kowalczyk* przedstawił problematykę:

- powłok chodnikowych i dylatacji mostowych,
- wykonywania powłoki uszczelniająco-ochronnej metodą iniekcji żelazem akrylowym.

Ostatni temat szerzej omówiono podczas pokazu praktycznego, który prowadzili technicy z firmy MC-Bauchemie.

Wiedza uzyskana podczas warsztatów powinna umożliwić uczestnikom stosowanie nowych technologii w mostownictwie.

Adam Wysokożski
Arieta Kąkol

10-lecie działalności Przedsiębiorstwa Robót Mostowych „Mosty-Łódź” SA

28 czerwca 2002 roku w Pałacu Poznańskich w Łodzi odbyła się uroczystość z okazji 10-lecia działalności spółki akcyjnej „Mosty-Łódź”. Spółka ta powstała z przekształcenia w maju 1992 roku z przedsiębiorstwa państwowego, które z kolei wydzieliło się w roku 1991 z wielozakładowego Płockiego Przedsiębiorstwa Robót Mostowych. Trzeba podkreślić, że Łódzki Oddział PPRM został utworzony w roku 1974 na bazie funkcjonującego w Łodzi Zespołu Budów.

wiceprezydent miasta Rzeszowa, profesorowie: *Jan Biliszczak*, *Józef Gilomb*, *Jan Kujta*, *Wojciech Radomski*, *Andrzej Rzyński*, liczne grono polskich mostowców i przyjaciół PRM „Mosty-Łódź”.

Przez Zarządu i dyrektor przedsiębiorstwa mgr inż. *Zygmunt Pater* powitał przybyłych na spotkanie gości oraz krótko przedstawił historię i dokonania swojej firmy, o kapitale wyłącznie polskim. Zwrócił uwagę, że od początku jej Zarząd pracuje w niezmienionym składzie (prezes i wiceprezesi: *Anna Mieszkowska*

Podczas uroczystości; występuje prezes zarządu PRM „Mosty-Łódź” SA
Zygmunt Pater

Na uroczystość przybyło liczne grono zaproszonych gości, w tym: *Cezary Grubarczyk* poseł na Sejm RP, *Urszula Zysik-Hauszylid* dyrektor Gabinetu Prezydenta RP, *Mirosław Marcisz* wicewojewoda łódzki, *March Hauszylid* prezes Fundacji Semper Polonia, *Ewa Pietrzak* wiceprezydent miasta Płocka, *Wiesław Wala*

Z uroczystości 10-lecia PRM „Mosty-Łódź” SA

Z uroczystości 10-lecia PRM „Mosty-Łódź” SA. Gratulacje od prezesa Zarządu Zygmunta Patera

i Grzegorz Głowacki). To ważny fakt, mający wpływ na funkcjonowanie firmy. Podziękował wszystkim pracownikom i współpracownikom za zaangażowaną pracę na rzecz przedsiębiorstwa i polskiego mostownictwa.

Wręczono odznaczenia państwowe. Krzyż Kawalerski OOP otrzymał Stanisław Pawełski, Złote Krzyże Zasługi: Ryszard Boczewski, Kazimierz Górczyca, Anna Mieszkowska, Henryk Targański, Srebrne Krzyże Zasługi: Jan Bodnarski, Kazimierz Czopek, Grzegorz Głowacki, Stanisław Malarski, Andrzej Piętko, Dawida Racińska, Waldemar Wójcik, Brązowe Krzyże Zasługi: Jan Bień, Barbara Graczyk, Jerzy Krukowiak, Kazimiera Rakocz, Anna Spruch. Następnie wręczono odznaki honorowe „Zasłużony dla Transportu RP” (otrzymali je: Franciszek Chodźbicki, Urszula Draus, Stanisław Malarski, Anna Mieszkowska, Henryk Targański) i „Zasłużony dla Drogownictwa” (Barbara Adamska, Jan Bień, Andrzej Głowa, Czesław Kwiński, Jerzy Krukowiak, Mariola Plucińska, Mariola Woźnicka).

Następnie występowali zaproszeni goście, w tym przewodniczący Związku Mostowców RP prof. Wojciech Radomski, który w imieniu Związku przekazał list, zamieszczony obok. Uroczystość zakończyła się koncertem Edyty Geppert i spotkaniem uczestników w salach i na dziedzińcu Palacu Poznańskich.

Łódzkim mostowcom należą się gratulacje i podziękowania za zbudowanie wielu obiektów mostowych, za udowodnienie, że polska myśl i technika mostowa mogą podoląć najtrudniejszym wyzwaniom. Należy Im życzyć wielu dalszych osiągnięć w pięknym, ale także odpowiedzialnym i trudnym zawodzie.

Oby tylko w Polsce nie zapomniano o zapewnieniu mostowcom niezbędnych warunków do dalszego rozwoju i działania.

Stefan Pynak

W. Pan
Mgr inż. Zygmunt Pater
Prezes Zarządu i Dyrektor Naczelny
Przedsiębiorstwa Robót Mostowych
„Mosty – Łódź S.A.”

Szanowny Panie Prezesie i Drogi nasz Kolego!

W imieniu całego środowiska reprezentowanego przez Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt i przyjemność przekazać na Pana ręce serdeczne gratulacje z okazji X-lecia istnienia Przedsiębiorstwa Robót Mostowych „Mosty – Łódź S.A.”.

„Mosty – Łódź S. A.” to jedno z najlepszych przedsiębiorstw budowy mostów działających w naszym kraju i – co warte szczególnego uznania – jedyna w pełni polska firma. Mimo stosunkowo krótkiej historii może poszczycić się wielkimi, zwłaszcza w ostatnich kilku latach, osiągnięciami, by wymienić tylko niedawno zrealizowany most podwieszony przez Martwą Wisłę w Gdańsku. Renomę firmy najlepiej i najkrócej oddają dwa przyznane jej świadectwa: certyfikat jakości ISO 9001 oraz znak „Teraz Polska”.

Sukcesy przedsiębiorstwa nie byłyby zapewne możliwe, gdyby nie ludzie, wspaniali, oddani swej robocie fachowcy. Stałe podnoszenie kwalifikacji kadr, to znamienita cecha „Mostów – Łódź”. Charakterystyczne i godne najwyższego uznania są też – od początku istnienia firmy podjęte i przez wszystkie następne lata kontynuowane i rozwijane – ścisłe kontakty ze światem nauki związanej z mostownictwem. Przez to nic co nowe i najlepsze w dziedzinie budownictwa mostowego nie jest firmie i jej ludziom obce.

Nie można też nie wspomnieć o silnych powiązaniach przedsiębiorstwa ze Związkiem Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej i sporych dla niego zasługach, co znalazło także wyraz w uhonorowaniu Pana Prezesa jednym z pierwszych, imiennych Medalii Związku, przyznawanych za wybitne zasługi dla rozwoju mostownictwa w naszym kraju.

Z pięknej okazji X-lecia istnienia „Mostów – Łódź S.A.” proszę przyjąć najlepsze życzenia dalszych wybitnych osiągnięć realizacyjnych i działań na rzecz rozwoju mostownictwa w Polsce. Panu, Kolego Prezesie i całej załodze przedsiębiorstwa życzę umiejętności budowania nie tylko pięknych mostów jako konstrukcji, ale także – w tym symbolicznym znaczeniu – mostów łączących ludzi w duchu wzajemnej życzliwości. Niech Wam się wszystkim darzy, Drodzy łódzcy Mostowcy! Sto lat!

Przewodniczący Związku Mostowców RP

Wojciech Radomski
Wojciech Radomski

Redakcja: Biuletynu Informacyjnego Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej

03-201 Warszawa, ul. Sienkiewicza 20, tel. (0-22) 675-47-15, fax (0-22) 611-17-92

e-mail: biuletyn@mostowcy.pl

Redaktor: dr inż. Bolesław Kłosowski

Współpraca: mgr inż. Piotr Kuchlewski

Wydawca: Fundacja PATE Instytut i Biuro w/w, ul. Sienkiewicza 14